

PREEK DOOR DE WEEK+ n.a.v. zondag 5 februari 2023

Prediker: Wigle Tamboer

Titel: Heiligheid - een boodschap voor Tyatira

Bijbelgedeelte: Openbaring 2:18-29 (NBV21)

18 Schrijf aan de engel van de gemeente in Tyatira: "Dit zegt de Zoon van God, die ogen heeft als vlamvend vuur en voeten als brons: 19 Ik weet wat u doet, hoe liefdevol, trouw, hulpvaardig en standvastig u bent; u doet nu zelfs meer dan vroeger. 20 Maar dit heb Ik tegen u: u laat die Izebel, die zichzelf profetes noemt, haar gang gaan terwijl ze mijn dienaren met haar uitspraken tot ontucht en tot het eten van offervlees verleidt. 21 En hoewel Ik haar de tijd heb gegeven om tot inkeer te komen, weigert ze haar ontuchtig gedrag op te geven. 22 Ik zal haar ziek maken en hen die overspel met haar plegen in ellende storten, tenzij ze zich van haar daden afkeren; 23 haar kinderen zal Ik laten sterven aan een dodelijke ziekte. Laat elke gemeente beseffen dat Ik het ben die hart en ziel van de mens doorgrondt en dat Ik ieder van u zal belonen naar zijn daden. 24 Tegen de rest van u in Tyatira, al degenen die haar leer niet aanhangen en die zich niet hebben verdiept in de zogenaamde verborgenheden van Satan, zeg Ik: 'Ik leg u maar één last op: 25 houd vast aan wat u hebt, totdat Ik kom.' 26 Wie overwint en tot het einde blijft doen wat Ik wil, zal Ik macht geven over alle volken. 27 Met een ijzeren herdersstaf zal hij hen hoeden, als aardewerk worden ze verbrijzeld. 28 Ik geef hem macht, zoals mijn Vader die aan Mij heeft gegeven. En Ik zal hem ook de morgenster geven. 29 Wie oren heeft, moet horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt."

Bijzonderheden

Deel 5 van de preekserie over de brief aan de zeven gemeenten van Openbaring, getiteld: Hoe denkt Christus over Zijn gemeente? Deze zondag vierden we ook het heilig Avondmaal.

Beste kringleden, broeders en zusters in de Heer,

Deze zondag zijn we toe aan deel 4 van onze preekserie over de 7 gemeenten van Openbaring.

Zoals jullie weten heeft de serie de titel: Hoe denkt Christus over Zijn gemeente? Hoe goed ons dat te realiseren. Het gaat niet om wat wij denken over de gemeente, het gaat om wat Christus denkt. En deze zondag willen we luisteren wat Hij ons te zeggen heeft over Heiligheid - De boodschap voor Tyatira en de boodschap voor ons.

We vieren deze zondag ook het Heilig Avondmaal; ook daarin worden we bepaald bij wat het Heilig en Heiligheid betekent.

Een hartelijke zegengroet,

het Preek door de Week team

MOGELIJKE AANVULLENDE BIJBELLEZINGEN Kies vóór de kringbijeenkomst welke je daarvan wilt lezen.

Genesis 1:26a, Exodus 20:2-5, Leviticus 11:44-45, Matteüs 5:17-18, Matteüs 6:24, Handelingen 20:28-32, 2 Korintiërs 11:13-15, Efeziërs 1:4-6, Efeziërs 4:14-15 en 20-24, 1 Petrus 2:1-5, Openbaring 11:15, Psalm 2, Openbaring 22:16, 2 Petrus 1:16-21.

ENKELE OPMERKINGEN

Deze zondag vierden we het heilig Avondmaal en predikten we de boodschap aan Tyatira: Heiligheid. Daar is veel over te zeggen, maar de vraag van deze zondag was: kennen we de betekenis van heilig en heiligheid. Kennen we wat het betekent om apart gezet te zijn?

Dat brengt ons direct bij de rode draad van de woorden aan de 7 gemeenten. Zij - zoals ook wij - zijn geroepen door Jezus Christus om gered, verlost, gerechtvaardigd én geheiligd te zijn. Dit alles om te zijn en steeds meer te worden Zijn apart gezette volk, gemeente en bruid. In hoeverre kennen we de reikwijdte van dit apart gezet zijn als christen in onze christelijke, westerse cultuur?

Opmerkelijk is, dat Jezus deze woorden aan de 7 gemeenten uitsprak ten tijde van de Romeinse overheersing, waar het verschil tussen wel of niet apart gezet zijn een simpele handeling en uitspraak was: je conformeerde je wel of niet aan de keizercultus. Het bewijs van dat conformeren? Door eenvoudig een beetje wierook (of andere uiting van aanbidding) te branden voor de keizer en te zeggen: Ceasar is heer. Deed je dat, dan hoorde je erbij en liep je in de pas met ieder ander. Deed je dat niet, dan werd je apart gezet, gelabeld, met alle gevolgen van dien.

Wat zou in onze tijd het equivalent zijn van deze simpele handeling en eenvoudige uitspraak? Met die vraag komen we bij de kern van het probleem in Tyatira. De gemeente deed het goed en hun laatste werken waren zelfs meer dan de eerste. *Maar... dit heb ik tegen u: u laat die Izebel, die zichzelf profetes noemt, haar gang gaan terwijl ze mijn dienaren met haar uitspraken tot ontucht en tot het eten van offervlees verleidt.*

Of haar naam letterlijk Izebel was is een vraag, maar dat ze stond voor de praktijken en de invloed van de historische Izebel ten tijde van koning Achab is duidelijk. Achab als hoeder van Israël trouwde met deze heidense vrouw en liet haar haar gang gaan zoals ook gebeurde in Tyatira. Izebel was de dochter van Ithobaäl I, de koning van Tyrus en vereerde de Baal. Zij werd koningin-moeder toen Achab sneuvelde. In 1 Koningen zien we haar als een heerszuchtige vrouw, die overal haar zin doordrijft.

Wat opvalt in de boodschap aan Tyatira, is dat Jezus de gemeente aanspreekt op het feit dat ze deze Izebel haar gang laat gaan. (HSV: ongemoeid haar gang laat gaan. NBG51: laat begaan.) Dat wil zeggen dat ze als zogenaamd profetes (*'die zichzelf profetes noemt'*) haar ding doet met blijkbaar grote invloed op en gevolgen voor de dienaren van Jezus. Ze tergt de hemel door haar uitspraken om hen tot ontucht en tot het eten van offervlees te verleiden.

Ontucht en het eten van offervlees aan afgoden is een rode draad door het Oude Testament als steeds weer terugkerende zonden van het volk van God en wordt aan het begin van het NT in het concilie van Jeruzalem in Handelingen 15 ook bij name genoemd.

De verleidingen tot deze zonden is het resultaat van invloed van buiten door omliggende heidense volken alsook van binnen door valse profeten in Israël zelf.

De parallel met de gemeente van Jezus Christus is duidelijk. Steeds weer van buitenaf en van binnenuit wordt de gemeente aangevallen. Wat de 7 gemeenten in Openbaring meemaken is daar een duidelijk voorbeeld van. Maar denk ook aan Paulus' opdracht en waarschuwing aan de oudsten te Efeze in Handelingen 20:28-32. (NBG51): *Ziet dan toe op uzelf en op de gehele kudde, waarover de heilige Geest u tot opziensers gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, die Hij Zich door het bloed van zijn Eigene verworven heeft. 29 Zelf weet ik, dat na mijn heengaan grimmige wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet zullen sparen; 30 en uit uw eigen*

midden zullen mannen opstaan, die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken.

De oudsten worden opgedragen te waken: *31 Waakt dan en herinnert u, dat ik drie jaren lang nacht en dag niet heb opgehouden ieder afzonderlijk onder tranen terecht te wijzen. En dit alles met het doel het erfdeel onder de geheiligden, de apart gezetten wakend te beschermen: 32 En nu, ik draag u op aan de Here en het woord zijner genade, aan Hem, die bij machte is te bouwen en het erfdeel te geven onder alle geheiligden.*

Dit is dus wat er op het spel staat voor Jezus als het gaat om het welzijn en het behoud van Zijn geheiligde gemeente, kudde en bruid. Let er op dat dit over het collectief gaat, het 'wij' als gemeente en niet over het individu. God is Zich vanaf de zondeval een volk aan het bereiden, een bruid, Zijn geheiligden.

Izebel haar gang laten gaan is een zeer, zeer ernstige zaak; God geeft haar nog tijd om te bekeren, maar zonder bekering is haar doodsvonnissen getekend, alsook dat van haar kinderen (haar volgelingen, haar geestverwanten) als zij zich niet bekeren: *21 En hoewel ik haar de tijd heb gegeven om tot inkeer te komen, weigert ze haar ontuchtig gedrag op te geven. 22 Ik zal haar ziek maken en hen die overspel met haar plegen in ellende storten, tenzij ze zich van haar daden afkeren; 23 haar kinderen zal ik laten sterven aan een dodelijke ziekte.*

Over de frase 'die zichzelf profetes noemt': de kerkgeschiedenis kent vele mensen die van zichzelf zeiden dat ze apostelen of profeten (of beiden) waren, de zogenaamde self-appointed apostelen and prophets, die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken (Handelingen 20:30; zie ook Efeziërs 4:13vv). En in onze tijd is het niet anders.

In ons gedeelte wordt ook gerefereerd aan andere gemeenten. Dat wat aan de ene gemeente geschreven wordt, geldt ook voor de andere gemeenten: *Laat elke gemeente beseffen dat ik het ben die hart en ziel van de mens doorgrondt en dat ik ieder van u zal belonen naar zijn daden (vs 23b).*

Wat is de les voor ons voor vandaag?

Het is goed om bij die vraag te constateren dat onze gekerstende westerse wereld ons in het hier en nu op het verkeerde been kan zetten. Immers wij leven niet als in de tijd van het Romeinse rijk met openlijke afgodendienst op elke hoek van de straat. Bij ons ligt het allemaal wat subtieler.

Toch leert ons de Bijbelse geschiedenis van het gouden kalf uit Exodus 32 dat afgoderij ook in die tijd niet altijd openlijk heidens was, maar heel subtiel gedoopt in de eigen godsdienst. Immers het gouden kalf werd geen afgod genoemd zoals Baäl, maar het dier werd gezien als God, de Here: van Israël. Zo lezen we in Exodus 32:4. *Aäron smolt het goud en goot het in de vorm van een kalf. De Israëlieten riepen: 'O Israël, dit is de god die ons uit Egypte heeft bevrijd!' 5 Toen Aäron zag hoe blij de mensen met hun god waren, bouwde hij een altaar voor het kalf en kondigde aan: 'Morgen vieren we een groot feest voor de Here!'*

Kan het zijn dat wij heel subtiel iets aanbidden dat niet uit God is, maar er toch de naam van onze Here Jezus aan verbinden?

Overigens wordt niet de hele gemeente van Tyatira aangesproken op het feit dat zij Izebel volgen. Het is maar een deel van de gemeente die haar volgt, immers: *24 Tegen de rest van u in Tyatira, al*

degenen die haar leer niet aanhangen en die zich niet hebben verdiept in de zogenaamde verborgenheden van Satan, zeg Ik: 'Ik leg u maar één last op: 25 houd vast aan wat u hebt, totdat Ik kom.'

LIEDEREN

236 – Heilig, heilig, heilig

Houd vol – Mozaiek0318

125 – Heer, ik kom tot U

369 – Door uw genade Vader

428 – Amazing grace

815 – Vul dit huis met Uw glorie

263 – Er is een Verlosser

GESPREKSVRAGEN

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld als een voorzet voor de kringleider. *Bekijk welke je kunt gebruiken of kunt aanvullen met vragen die specifiek voor jouw kring of groep belangrijk kunnen zijn.*

1. Wissel uit wat jou in de dienst met name aansprak. Welke verandering brengt dit teweeg in jouw eigen geestelijk leven in navolging van Jezus? Denk daarbij ook aan wat jou in de Bijbeltekst en de preek van zondag opviel en aansprak. Als je daarin hebt ervaren dat de Heer tot je sprak, hoe zou je dan Zijn woord aan jou kunnen samenvatten?
2. Neem tijd om elkaar op te bouwen met het getuigenis van wat de Heer de laatste weken in je leven aan het doen is:
 - a. in het lezen van de Bijbel (Woord);
 - b. in de omgang met Hem in je gebedsleven (Gebed);
 - c. in hoe je bidt en je jezelf openstelt naar mensen die Hem nog niet kennen (Zending);
 - d. in hoe je bidt voor je mede-geloofsgenoten en hen zoekt te dienen in het geloof (Zorg);
 - e. in hoe je tot zegen bent voor je leefomgeving, in de straat en je werk, in je sociale leven (Zegen).
3. Lees ieder voor zichzelf de lezing van vandaag: Openbaring 2:18-29. Noteer wat jou het meest opvalt/aanspreekt en waarom. Deel dat met elkaar.
4. In de zaterdag(reflectie)bijdrage van PddW staat: *Heilig, apart gezet, een onderscheidend leven*. Waaraan denk jij bij het woord heilig? Kun je een aantal situaties en ervaringen naar voren halen waarbij 'apart' en 'onderscheidend' een rol speelden (of juist niet)?
5. In Exodus 32 lezen we de geschiedenis van het gouden kalf. Opvallend is, dat het kalf als de god, van Israël wordt gezien, de Here die hen uit Egypte leidde (vs. 4: *Aäron smolt het goud en goot het in de vorm van een kalf. De Israëlieten riepen: 'O Israël, dit is de god die ons uit Egypte heeft bevrijd!' 5 Toen Aäron zag hoe blij de mensen met hun god waren, bouwde hij een altaar voor het kalf en kondigde aan: 'Morgen vieren we een groot feest voor de Here!'). Het kan dus heel goed dat een afgod de naam van de Here, dus ook van de Here Jezus, gegeven wordt? Wat leer je hieruit en hoe kun je deze versluiering ontmaskeren? Kun je voorbeelden uit je eigen leven geven waar je het gevaar doorzag en je wist te bevrijden van deze leugen?*

6. Hoe wapen jij je tegen valse leren en probeer je 'vast te houden aan wat je hebt totdat Jezus komt'? Waaraan denk je bij 'wat je hebt'?

7. In onze gemeente spreken we al heel lang over 'Jezus' en 'Jezus plus'. We beginnen goed met Jezus alleen. Dan komt er langzaam maar zeker een plus bij en wordt het 'Jezus plus'. Dat 'plus' kan van alles zijn waarvan we denken dat het deel is van de gezonde leer en hoort bij het Evangelie (in de Galatenbrief was het bijvoorbeeld: Jezus plus de wet). Vervolgens verandert de prioriteit en wordt het 'plus' eerst en dan 'Jezus'. Tenslotte blijft alleen 'plus' over. Dit 'plus' is dan een gouden kalf geworden waarvan we denken dat dit het Evangelie is. Ken je voorbeelden uit je eigen leven waar je dit hebt zien gebeuren: -> Jezus -> Jezus plus -> plus Jezus -> plus?

8. We zijn op de helft van de preekserie. Wat heeft de serie tot nu toe met je gedaan? Anders gezegd: hoe heeft de Heer tot nu toe tot je gesproken door de serie?

GEBEDSSUGGESTIE

Heer, leer mij steeds meer wat het betekent om heilig te zijn, apart gezet te worden voor U.

Helpt U mij alstublieft om het in mijn leven te zien als het niet meer alleen 'Jezus', maar 'Jezus plus', 'plus Jezus' of 'plus' is geworden. En helpt u mij dan om dat 'plus' los te laten en U weer alleen te volgen.

